

FSD3476

**Nuorten aikuisten haastattelut
mediankäytöstä 2019**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Nuorten aikuisten haastattelut mediankäytöstä 2019 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (18.1.2021).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3476. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Itä-Suomen yliopisto: Nuorten aikuisten haastattelut mediankäytöstä 2019 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2021-01-18). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3476>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Esite tutkittavalle	5
B	Haastattelukysymykset	9
C	Aineistonäyte	13

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Nuorten aikuisten haastattelut mediankäytöstä 2019

Aineiston nimi englanniksi: Media Use of Young Adults 2019

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (18.1.2021).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Choroszewicz, Marta (Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

23.9.2020

Asiasanat

Facebook; Instagram; media; mediakulttuuri; mediankäyttö; nuoret; sisältötuotanto; sosiaalinen media; vapaa-aika; viestintä; vuorovaikutus

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Ajankäyttö; Nuoret; Tietoyhteiskunta

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto koostuu 16 pohjoiskarjalaisen nuoren mediankäyttöä koskevasta haastattelulitteraatiosta. Haastatteluilla kartoitettiin median käyttötapoja arjessa, mediaan liittyviä henkilökohtaisia asenteita ja näkemyksiä sekä nuorten mediamaisemaa yhteiskunnassa. Aineistonkeruu on tehty osana Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitoksen haastattelututkimuksen kurssia, eli haastattelijat ovat opiskelijoita.

Haastatteluissa selvitettiin mediankäyttöä yleisesti, eli esimerkiksi millaisia medioita haastateltava seuraa. Haastatteluilla kartoitettiin myös, miten, milloin ja miten usein erilaisia medioita käytetään. Haastateltavilta nuorilta kysyttiin mediankäyttöön liittyvistä henkilökohtaisista asenteista ja näkemyksistä sekä kokemuksia sosiaalisen median vaikutuksista kasvokkaiseen vuorovaikutukseen. Lisäksi kysyttiin, kuinka mediankäyttö on muuttunut elämän aikana, ja miten nyky-yhteiskunnassa puhutaan nuorten mediankäytöstä.

Taustatietoina on kysytty ikää, sukupuolta, päätoimea, asumismuotoa ja perhetaustaa. Aineistosta on tehty jatkokäyttäjälle html-versio, jonka hakemiston avulla kirjoituksia on helppo selata.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi, Pohjois-Karjala

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: 18-25-vuotiaat Pohjois-Karjalassa asuvat nuoret aikuiset

Aineistonkeruun ajankohta: 29.9.2019 – 6.11.2019

Kerääjät: Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos

Aineistonkeruun tekniikka: Kasvokkainen haastattelu, Puhelinhaastattelu

Keruuväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte

Haastateltavat valikoituivat tutkimukseen haastattelijoiden kautta, eli osa haastateltavista oli haastattelijoiden tuttavina, ystäviä ja perheenjäseniä.

Aineiston määrä: 16 haastattelua odt-muodossa. Aineistosta on tuotettu lisäksi selailtava html-versio sekä taulukkomuotoinen csv-versio.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Aineisto on anonymisoitu opiskelijoiden toimesta ja merkinnät on tehty [hakasulkein]. Tietoarkistossa täsmennettiin anonymisointia poistaen haastateltavien opintojen tieteenalat ja yksityiskohtaiset kuvailut haastateltavien valinnasta tunnisteellisuuden vähentämiseksi. Yhdestä tiedostosta poistettiin puheenvuoroja tunnisteellisuussyistä. Tietoarkistossa tehdyt poistot on merkitty tekstiin [[tuplahakasulkein]].

Julkaisut

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3476>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Esite tutkittavalle

FSD3476 NUORTEN AIKUISTEN HAASTATTELUT MEDIANKÄYTÖSTÄ 2019

FSD3476 MEDIA USE OF YOUNG ADULTS 2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Tietoa haastattelun käytöstä

Haastattelu tehdään osana Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitoksen haastattelututkimuksen kurssia. Haastattelu käsittelee (18-25 vuotiaiden) nuorten median käyttöä ja mediakokemuksia Pohjois-Karjalassa.

Haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista. Haastateltavana voit milloin vain keskeyttää osallistumisen tutkimukseen tai kieltäytyä vastaamasta esitettyyn kysymykseen.

Haastattelu kestää noin 60 minuuttia. Haastattelut tehdään pareittain, niin että toinen opiskelija haastattelee ja toinen opiskelija tekee havaintoja haastattelutilanteesta. Haastattelu äänitetään ja haastattelun jälkeen haastatteli kirjoittaa haastattelun tekstiksi ja hävittää äänitteen. Tekstistä poistetaan tai muutetaan peitenimiksi haastateltavien ja haastattelussa esille tulevien muiden henkilöiden nimet. Tarvittaessa muutetaan tai poistetaan myös paikkatietoja ja muita erisnimiä (esimerkiksi työ- ja asuinpaikkojen nimet), jotta aineistoon sisältyvien henkilöiden tunnistaminen ei ole enää mahdollista.

Haastattelussa esille tulleet asiat raportoidaan kurssin harjoitustöissä siten, että tutkittavia tai muita haastattelussa mainittuja yksittäisiä henkilöitä ei voida tunnistaa. Tutkimusjulkaisuihin voidaan sisällyttää suoria otteita haastatteluista. Niiden yhteydessä voidaan mainita haastateltavan sukupuoli ja ikä.

Kurssin päätyttyä äänitteistä tehdyt tekstitiedostot luovutetaan pysyvästi säilytettäväksi Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon myöhempään tutkimus-, opetus- ja opiskelukäyttöön. Arkistointivaiheessa tekstitiedostoista tarvittaessa poistetaan ja muokataan lisää tunnisteita arkistoinnin yhteydessä.

Yhteystiedot

Opiskelijan nimi/Yhteystiedot

Kurssin opettaja
Marta Choroszewicz, [[yhteystiedot poistettu]]
Yliopistonlehtori
Yhteiskuntatieteiden laitos
Itä-Suomen yliopisto

Tietosuojailmoitus (EU:n tietosuoja-asetus)

Rekisterinpitäjä ja yhteystiedot

Itä-Suomen yliopisto

Yhteyshenkilö: Marta Choroszewicz, [[yhteystiedot poistettu]]

Yhteiskuntatieteiden laitos

Tietosuojavastaava: Helena Eronen, [[yhteystiedot poistettu]]

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja oikeusperuste

Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitoksen haastattelututkimuksen kurssin toteuttamiseen nuorten mediamaisemaa käsittelevän haastatteluaineiston keruu. Käsittelyn oikeusperuste on haastateltavan suostumus.

Vastaanottajat tai vastaanottajien ryhmät

Haastattelukurssin opiskelijat toteuttavat haastattelut noudattaen kurssin opettajan ohjeita henkilötietojen käsittelyssä. Kurssin päätyttyä haastatteluista tehty tekstiaineisto arkistoidaan Tietoarkistoon jatkokäyttöön luovutettavaksi (<http://www.tietoarkisto.fi>).

Henkilötietojen säilytysaika ja siirrot

Äänitallenteet hävitetään sitä mukaa, kun haastattelut on saatu kirjattua tekstimuotoon.

Henkilötiedot poistetaan tekstitiedostoiksi muunnetusta aineistosta kurssin kuluessa.

Henkilötietoja ei enää käsitellä, kun kurssi on päättynyt 12.12.2019.

Henkilötietoja ei siirretä EU-Eta –alueen ulkopuolelle.

Tietojen antamisen muut vaikutukset

Haastateltujen henkilötietoja ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon tai profilointiin.

Henkilötietojen antamiseen ei ole lakiin tai sopimukseen perustuvaa velvollisuutta. Haastatteluun osallistuminen ja tietojen luovutus haastattelun aikana on täysin vapaaehtoista.

Rekisteröidyn oikeudet

Henkilötietojesi käsittelyn ajan haastateltavalle kuuluvat seuraavat oikeudet:

- Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle (tietosuoja.fi)
- Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy tietoihin)
- Oikeus tietojen oikaisemiseen
- Oikeus tietojen poistamiseen
- Oikeus käsittelyn rajoittamisen
- Oikeus peruuttaa haastatteluosuostumus

Liite B

Haastattelukysymykset

FSD3476 NUORTEN AIKUISTEN HAASTATTELUT MEDIANKÄYTÖSTÄ 2019

FSD3476 MEDIA USE OF YOUNG ADULTS 2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

HAASTATELURUNKO NUORTEN MEDIAMAISEMA

Suostumukset

- Ihan aluksi kysyn, että suostutko haastateltavaksi tätä tutkimusta varten (tällöin haastattelu äänitetään ja puretaan tekstiksi)?
- Annatko suostumuksesi siihen, että haastattelu tallennetaan tekstimuodossamyöhempiä tutkimuskäyttöä varten Tietoarkistoon? Ennen tallentamista poistetaan nimi- ja paikkatiedot.

1) TAUSTATIEDOT

Kysyisin aluksi hieman taustatietoja sinusta.

- Minkä ikäinen olet?
- Opiskeletko tällä hetkellä? Mitä opiskelet?
- Oletko töissä? Mitä teet työksesi?
- Kuinka asut? (Puolison kanssa, kämpppisten kanssa, yksin?)
- Kertoisitko hieman perheestäsi?

2) MEDIAN KÄYTTÖ

Kuten jo aluksi kerroin, tässä haastattelussa olen kiinnostunut mediankäytöstäsi.

- Mitä medioita seuraat?
(erikseen kysyttävä, jos haastateltava ei erittele itse):
 - o Mitä sanomalehtiä seuraat? Miten (eli paperilehti vai laite)? Milloin? Kuinka usein?
 - o Katsotko televisiota?
 - Jos kyllä, mitä seuraat? Millä laitteella? Milloin? Miten usein?
 - o Kuunteletko radiota? Seuraatko joitakin radio-ohjelmia? Miten? Miten usein?
 - o Luetko blogeja? Mitä blogeja? Kuinka usein? Milloin?
 - o Käytätkö sosiaalista mediaa? Mitä? Miten usein? Milloin?

3) MEDIAMAISEMA JA ARKI

- Missä arkipäivän tilanteissa käytät mediaa?
- Millaisissa tarkoituksissa käytät mediaa? (Rentoutumiseen, uutisten seuraamiseen, harrastusten seuraamiseen jne.)
- Tuotatko itse mediasisältöä? Mikä merkitys tällä sisällöntuottamisella on sinulle?
- Miten käytät mediaa arkipäivisin?
- Miten käytät mediaa viikonloppuisin?
- Millaiseksi kuvailisit median merkitystä arjessasi?

4) HENKILÖKOHTAISET ASEENTEET JA NÄKEMYKSET

- Mitä hyötyjä näet median käytössäsi?
- Mitä haittoja näet median käytössäsi?
- Haluaisitko muuttaa jotain omissa tavoissasi käyttää mediaa? Entä toisten tavoissa käyttää medioita?
- Mitkä mediat ovat mielestäsi luotettavia? Miksi?

- Mitä medioita et vastaavasti pidä luotettavina?

5) ELÄMÄNKERRALLISET KYSYMYKSET

- Kuinka median käyttö on muuttunut elämäsi aikana?
- Millaiset asiat ovat saaneet sinut muuttamaan median käyttöäsi?
- Mitä medioita käytetään nykyisin lähipiirissäsi? (Perhe/ystävät)

6) NUORTEN MEDIAMAISEMA LAAJEMMIN YHTEISKUNNASSA

- Miten mediasta ja mediankäytöstä mielestäsi puhutaan nyky-yhteiskunnassa?
- (Miten nuorten mediankäytöstä puhutaan nyky-yhteiskunnassa?)
- Julkisuudessa keskustellaan sosiaalisen median vaikutuksesta kasvokkaiseen vuorovaikutukseen. Millaisena koet tämän?
- Uutisissa puhutaan paljon median aiheuttamista paineista nuorille. Mitä mieltä olet tästä?

7) OMAVALINTAINEN TEEMA

VIIMEINEN KYSYMYS: Onko jotakin muuta, mitä haluaisit lisätä haastatteluun?

Liite C

Aineistonäyte

FSD3476 NUORTEN AIKUISTEN HAASTATTELUT MEDIANKÄYTÖSTÄ 2019

FSD3476 MEDIA USE OF YOUNG ADULTS 2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

K: [selvittää kurkkua] joo.' Kuten jo aikasemmin kerroin niin tässä haastattelussa olen kiinnostunut median käytöstäsi [pp].

V: [pp] joo-o.

K: [pp] eli mitä medioita seuraat?

V: Aika laajalla skaalalla.. Elii' digitaalisia kanavia tulee seurattua niinku ihan' lehtiä, blogeja, artikkeleita ja' sitten tulee katottua paljon somekanavia, facebookia, instagrammia, linkedinnii, tiktokkii..

K: joo

V: [pp] twitchii.. Mitä näitä nyt on.

V: Kaikkee tulee käytettyä aika reippasti laajasta laitaan ja sitten tota' ehkä hyvin pienenä marginaalisena osuutena sitten painettu media, varsinkin mitä suorajakeluja tulee kottiin.

K: Joo.' Totaa.. Joo just ku sanoit niistä lehistä niin tota [pp]..

V: [pp] mm.

K: ..Mitä lehtiä seuraat sähkösenä tai painettuna?

V: Sähkösenä seuran iltaalehte, karjalaista. Painettuna ei taja tulla tällä hetkellä mitään.' Mut jos sattuu tulemaan vastaan joku..

K: nii.

V: ..Karjalainen tai joku niin tulee sit kyllä luettuu.

K. Okei [ep]. Kuinka usein sä suunnilleen luet noita sanomalehtiä, kumpiaki?

V: [pp] Ihan päivittäin

K: Joo. No entäs katotko ihan televisioo?

V: Öö, joo.' Tai no riippuu miten sitte määrittelet television, että television kautta mutta vähemmän nykyisin televisioo' että suoratoistopalvelut on se..

K: [pp] mm.

